

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

ІІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

22 листопада 2018 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

22 листопада 2018 року

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2018

УДК 81'37

П 78

П78 **Проблеми лінгвістичної семантики** : III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (22 листопада 2018 року). Збірник матеріалів. – Рівне : РДГУ, 2018. – 203 с.

The Problems of Linguistic Semantics : The 3rd International Scientific and Practical Internet Conference (November 22, 2018). The Collection of Conference Proceedings. – Rivne : RSUH, 2018. – 203 p.

У збірнику матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми лінгвістичної семантики» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем лінгвістичної семантики: когнітивної семантики, зіставної семантики, лексичної та граматичної семантики, семантики і прагматики мовних одиниць, семантики тексту і дискурсу, семантики і перекладу.

The Collection of Conference Proceedings «The Problems of Linguistic Semantics» focuses on the topical issues of Linguistic Semantics: Cognitive Semantics, Contrastive Semantics, Lexical and Grammatical Semantics, Semantics and Pragmatics of Linguistic Units, Semantics of Text and Discourse, Semantics and Translation.

УДК 81'37

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Михайлова Є.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Константинова О.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(*протокол № 10 від 27.11.2018 р.*)

© Автори публікацій, 2018

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2018

ЗМІСТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

BAUZER A.	THE IMPLICATIVE TYPE OF SEMANTIC DERIVATION: A CROSS-LINGUISTIC PERSPECTIVE	8
DEMENCHUK O.	TOWARDS MODELING LEXICAL SEMANTICS: A CROSS-LINGUISTIC PERSPECTIVE	10
IEGOROVA A.V., BOKLAN Y.V.	PECULIARITIES OF OCCASIONAL WORDS IN FANTASY LITERATURE (USING THE EXAMPLE OF J.K. ROWLING'S BOOK SERIES "HARRY POTTER")	13
КІНАЩУК А.В.	МОДЕЛІ СЕМАНТИЧНОГО ОПИСУ ЛЕКСИКИ	16
МІЗИН К.І.	ШЛЯХИ ПІДСИЛЕННЯ ЛІНГВОМЕТОДОЛОГІЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА ОСНОВІ КОРПУСНОБАЗОВАНОГО ПІДХОДУ	20

ПРОБЛЕМИ КОГНІТИВНОЇ СЕМАНТИКИ

БИЧКОВ Л.О.	КОГНІТИВНО-ОНОМАСІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРНИТОНІМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	24
--------------------	---	----

ПРОБЛЕМИ ЗІСТАВНОЇ СЕМАНТИКИ

АЛАДЬКО Д.О.	МЕТОНІМІЧНА МОДЕЛЬ «РОЗМІР – ПОСУД ТАКОГО РОЗМІРУ» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	29
ВАСИЛЬЄВА О.Є.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ СМАКОВИХ НОМІНАЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	31
КОСТЮК І.В.	СЕМАНТИКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	34
КУЧМА Т.В.	АСОЦІАТИВНЕ ПОЛЕ «ВЧИТЕЛЬ» В УКРАЇНСЬКІЙ, ПОЛЬСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ (ЗА ДАНИМИ ВІЛЬНОГО АСОЦІАТИВНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ)	39
ОКСАМИТНА К.С.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ПЕРЦЕПТИВНИХ НОМІНАЦІЙ «М'ЯКИЙ / DOUX» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ	41

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

ПАВЛОВСЬКА Л.О.	СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА ВЕРБАЛЬНИХ ФОРМУЛ ПОБАЖАНЬ У РІЗНОСТРУКТУРНИХ МОВАХ	46
ПАЮК В.Л.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ТАКТИЛЬНОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ НОМІНАЦІЇ «ГОСТРИЙ / SHARP» В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ)	49
ЦУП О.В.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ЗНАЧЕНЬ ЗВУКОВИХ НОМІНАЦІЙ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)	52
ЯСІНСЬКА Т.А.	СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ СЛУХОВОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ НОМІНАЦІЇ «ТИХИЙ / STILL» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ)	55

ЛЕКСИЧНА І ГРАМАТИЧНА СЕМАНТИКА

АЛАДЬКО О.Д.	КВАЛІФІКАТИВНІ МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ В НАЗВАХ ОДЯГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	60
ОРЕЛ І.І.	ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ЗАГОЛОВКАХ НІМЕЦЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ	63
ТАРАСЮК Н.Ю.	СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНИЙ АСПЕКТ МОТИВАЦІЇ ФРАНКОМОВНОЇ СЛОВОТВІРНОЇ МОДЕЛІ НОМІНАТИВНИХ ЧАСТИН МОВИ	67
ЧЕРЕМІСІН М.В.	СЕМАНТИЧНІ ГРУПИ ГУСТАТИВНИХ НОМІНАЦІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	71

СЕМАНТИКА І ПРАГМАТИКА МОВНИХ ОДИНИЦЬ

БОРЗЕНКО О.П.	ТЕКСТ ЯК СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ОДИНИЦЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	74
МИХАЙЛОВА Є.В.	КАТЕГОРІЙНА СЕМАНТИКА ТУРЕЦЬКОГО ПРИКМЕТНИКА: АТРИБУТИВНІ СЛОВОФОРМИ ІЗАФЕТНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ	77
МОЗГОВА Я.О., ТИТАРЕНКО В. В.	СПЕЦИФІКА ЕКСПРЕСИВНОГО ЗАБАРВЛЕННЯ СЛОВА	81

СЕМАНТИКА ТЕКСТУ І ДИСКУРСУ

АРТЬОМОВА Є.О.	COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION AS A SOURCE OF VOGUE WORDS AND COINAGE	85
ГЕТЬМАН З.О., МОРЕНЕЦЬ І.М.	КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ АКТУАЛІЗОВАНИХ РЕЧЕНЬ ЯК СКЛАДОВА ПРАГМАТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДІАЛОГІЧНОГО ТЕКСТУ	88

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

КАЛІНГЧЕНКО М.М.	ТВОРЧИСТЬ ЕМІЛІ ДІКЕНСОН В ДИСКУРСІ ПОПУЛЯРНОЇ ЖІНОЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ АМЕРИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОРІЧЧЯ	92
МАРТИНЕНКО О.Є., ДИШЛЮК О.О.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ В ГАЛУЗІ АВТОМОБІЛЕБУДУВАННЯ	94
МАРТИНЕНКО О.Є., ТКАЧУК К.М.	ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ В ГАЛУЗІ МАРКЕТИНГУ	96
НАЙДИЧ А.О.	«LIVE OAK, WITH MOSS» – ДІЙСНА ІСТОРІЯ ПРО «ГЕЙ-МАНІФЕСТ» ВОЛТА ВІТМЕНА	99
ПРИМІЧ О.В.	ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	103
ЧЕРЕМІСІН М.В.	СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАФОРИ ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ У РОМАНІ Д. БРАУНА «КОД ДА ВІНЧЬ»	108
ШЕВЧУК Л.О., ФЕДОРЧУК А.О.	ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦИФІКИ ТРАКТУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОЗНАК ЕКФРАЗИ	111

СЕМАНТИКА І ПЕРЕКЛАД

ВИФАТНЮК Л.О.	ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА РОЗКРИТТЯ РИС ХАРАКТЕРУ ОСОБИ	114
ГЕРАСИМОВА Н.І.	СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ	116
ДЕЙНЕКО А.І.	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ТИПИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ	119
ДЖУРИЛО А.П., ГАСВСЬКИЙ Я.С.	КЛАСИФІКАЦІЯ ІДІОМАТИЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД	122
ДЖУРИЛО А.П., ІЛЬІНА В.Д.	АНГЛОМОВНИЙ РЕКЛАМНИЙ ДИСКУРС: СОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ	125
ДЖУРИЛО А.П., МАРЧЕНКО А.М.	ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ ЯК ОСНОВНОЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ АДЕКВАТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ	128
ДЖУРИЛО А.П., СЛЄПНЬОВ О.В.	ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ГУМОРУ	131
ДЖУРИЛО А.П., ХЕЙЛИК Д.А.	ДО ПИТАННЯ ЗАГОЛОВОКУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ ЯК ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ	134
ДОВГАНЕЦЬ В.І., ГЕРАСИМОВ В.В.	ДО ПИТАННЯ РОЗГЛЯДУ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНОЇ СПЕЦИФІКИ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ НЕОЛОГІЗМІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	137

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

СТОРОВА А.В., ПАВЛЮК Н.О.	ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	140
КІРЕЯ Г.І.	СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОНІМІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ДЖ.Р.Р. ТОЛКІНА «ГОБІТ, АБО ТУДИ І ЗВІДТИ»)	143
ЛЕЙЦЮСЬ Г.М., ЛАПТІНОВ М.А.	ДО ПИТАННЯ ПРО СЕМАНТИЧНІ ЗАСОБИ УТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ	152
ЛЕЙЦЮСЬ Г.М., СТРИЖКО І.С.	ДО ПИТАННЯ ПРО СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЧАСОВИМ КОМПОНЕНТОМ "SECOND" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	155
ЛИТНЄВА Г.П., ДЕНИСАЙКО К.Ю.	РОЛЬ ЗАПОЗИЧЕНЬ ЯК СПОСОБУ ЗБАГАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	157
ЛИТНЄВА Г.П., КОВАЛЬ І.І.	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОТВОРЕННЯ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ ОДИНИЦЬ У ТЕКСТАХ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	161
МАК В.В.	ЕКСПРЕСІВНОСТІ НА СИНТАКСИЧНОМУ РІВНІ У АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	164
МАРТИНЕНКО О.Є., АБДУРАХМАНОВА НА.	ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМАНТИЧНОЇ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОЇ МЕТАФОРИ	169
МИРОНЕНКО О.Ю.	ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ ХОРОБРІСТЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	172
МОЗГОВА Я.О., КРАВЧЕНКО А.М.	СПЕЦИФІКА ПОНЯТТЯ ЕМФАЗИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	180
МОШКОВСЬКА Л.М., ХИЛЮК М.М.	СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ЗАГОЛОВКІВ АНГЛІЙСЬКИХ ФІЛЬМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	182
НІКОЛЬСЬКА Н.В., ЄРЬОМЕНКО Д.М.	ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗОВИХ ДІЄСЛІВ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ	185
ШЕВЧУК Л.О., ДМИТРИЄВА Є.І.	ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧОГО АСПЕКТУ В ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ПРОЦЕСУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	188
ШЕВЧУК Л.О., КАДЕМА О.В.	ТРУДНОЩІ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТІВ	191

*III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНОЇ СЕМАНТИКИ»*

ШЕВЧУК Л.О., ПАПАЯНІНА А.О.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВИ ДОКУМЕНТІВ У РАКУРСІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	193
ШЕВЧУК Л.О., ПОГОРІЛА Е.С.	ПЕРЕКЛАД ЯК МІЖКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ КОМУНІКАЦІЇ	197
ШЕВЧУК Л.О., ЧЕХІВСЬКА А.П.	ФРАЗЕОЛОГІЗМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ У СФЕРІ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	200

Емоційна виразність є найбільш помітними рисами фразеологічних одиниць. Слід зазначити, що існують певні труднощі, коли перекладач тлумачить або перекладає. Перекладач повинен використовувати розмовники з метою адекватного тлумачення фразеологічних одиниць, крім того, контекст відіграє важливу роль у процесі перекладу [3].

Список використаних джерел

1. Английские идиомы [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.native-english.ru>
2. Фразеологізми англійської мови та їх переклад на українську мову [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://supermif.com/frazeologizm/england>
3. Challenges of Translating Phraseological Units [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813002176>
4. Translation of phraseological units [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Philologia/73871.doc.htm

УДК 82.03; 82:81'255.2

Герасимова Н.І., магістрант

Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне

СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Проблема перекладу по-різному вирішувалася дослідниками, залежно від домінуючих напрямків теорії перекладу та переважаючих поглядів на переклад в певний історичних період. Стосовно художнього перекладу поширене положення про неможливість досягнення повної відповідності тексту перекладу оригінальному тексту.

Представники комунікативного підходу в якості аргументу, що підтверджує це положення, висувають природу комунікації, згідно з якою вплив одного і того ж повідомлення на різних рецепієнтів не може бути повністю тотожним [3, 78].

В якості ще однієї причини неможливості збереження незмінного плану змісту Л.С. Бархударов виділяє неминучість втрат при міжмовному перетворенні [1, 10]. Схожої позиції дотримується Т.А. Казакова. Дослідник стверджує, що створення перекладного тексту здійснюється на основі зіставлення інформаційних властивостей, що об'єктивно властиві одиницям вихідного тексту та тих, що надаються

йому суб'єктивно, з аналогічними або подібними властивостями одиниць перекладної мови, при цьому відбувається, з одного боку, втрата частини інформаційних компонентів, властивих оригіналу, з іншого ж боку, додавання інформаційних компонентів, відсутніх в початковому тексті [4, 18].

Таким чином, проблема перекладості пов'язана з особливостями процесу перекладу як комунікативної діяльності. Однак, необхідно відзначити також, що неможливість досягнення повної відповідності виникає і внаслідок специфіки художнього перекладу.

Беручи до уваги характеристики художнього перекладу як особливого виду, можна стверджувати, що текст перекладу художнього твору має відносну самостійність, оскільки стає «фактом мови перекладу» і літератури: в ньому проявляються соціокультурні відмінності середовища тексту оригіналу і середовища тексту перекладу, а також індивідуальність перекладача.

Таким чином, за зауваженням В.С. Виноградова, художній переклад нескінченно наближується до оригіналу, але не замінює його [2, 24]. Це підтверджено і тим фактом, що будь-який текст – це відображення знань і практичного досвіду колективу, що розмовляє цією мовою, в системі якого закріплені результати людського досвіду пізнання дійсності [1, 8].

Для вирішення проблеми перекладу художньої літератури дослідниками пропонувалися різні критерії вимірювання відносин між вихідним текстом і текстом перекладу.

Так у працях Л.С. Бархударов, А.Л. Швейцера, В.Н. Комісарова, Л.К. Латишева та ін. досить широко були застосовані терміни «еквівалентність» і «адекватність», хоча єдиного погляду на визначення цих понять не існує. Окрім того, в роботах цих вчених запропоновані різні підходи до визначення взаємозв'язку між поняттями еквівалентності та адекватності.

У деяких дослідженнях ці терміни використані як синоніми. Наприклад, В.С. Виноградов зазначає, що в теорії та практиці перекладу еквівалентність та адекватність – подібні поняття і, хоча терміну «еквівалентність» надають перевагу, поняття адекватності, тотожності, повноцінності та аналогічності належать до одного семантичного поля і дублюють один одного. Під еквівалентністю, на думку В.С. Виноградова, слід розуміти збереження відносної рівності змістовної, смислової, семантичної, стилістичної і функціонально-комунікативної інформації, що міститься в оригіналі і перекладі, тобто

спільність розуміння явно та неявно вираженої інформації, що впливає на розум і почуття читача [2, 18-19].

У той же час деякі дослідники (А. Паршин, Л.С. Бархударов, А.Д. Швейцер, В.Н. Комісаров) визнають ці поняття як неідентичні, але взаємопов'язані і виділяють різні рівні еквівалентності, стверджуючи, що адекватний переклад передбачає певний рівень еквівалентності, при цьому еквівалентний переказ не завжди може бути адекватним [5, 112]. Зовсім інакше розуміє цей термін Л.С. Бархударов, який терміном «еквівалентність» позначає семантичну категорію, реалізація якої здійснюється шляхом смислового збігу текстів оригіналу і перекладу [1, 45]. Серед зарубіжних лінгвістів до поняття еквівалентності зверталися Ж. Дарбельне, Дж. Кетфорд, Дж. Хаус, Ж.-П. Віне, Ю. Найда, К. Райс та М. Бейкер. У працях цих дослідників еквівалентність розглянута з точки зору лінгвістичного, прагматичного, семантичного та функціонального підходу до перекладу.

У дослідженнях Дж. Кетфорд основним критерієм еквівалентності виступає семантичний критерій співвіднесеності текстів оригіналу і перекладу з ознаками ситуації, істотними для комунікативної функції тексту [6, 78]. Дж. Кетфорд визначає перекладацьку еквівалентність як адекватність перекладу, таким чином трактуючи ці поняття як взаємозамінні [6, 92].

Проаналізувавши існуючі в теорії перекладу підходи до визначення термінів «адекватність» і «еквівалентність», ми приходимо до висновку, що еквівалентність є співвідношенням тотожності на рівні одиниць тексту, в той час як адекватністю є функціональна, прагматична і комунікативна тотожність на рівні тексту.

Досягнення тотожності на всіх рівнях неможливо без передачі всіх видів інформації, які містяться в тексті художнього твору. За такої умови, як було зазначено раніше, при перекладі художнього тексту важливою є передача естетичної інформації і збереження естетичної функції.

Список використаної літератури:

1. Бархударов Л. С. Мова і переклад (Питання загальної і приватної теорії перекладу) / Бархударов Л. С. – М.: Международные отношения, 1975. – 240 с.
2. Виноградов В. С. Введення в перекладознавство (загальні та лексичні питання) / Виноградов В. С. – М.: Видавництво інституту загальної середньої освіти РАО, 2001. – 224 с.

3. Каде О. Принципи перекладу в світлі теорії комунікації // Питання теорії перекладу в зарубіжній лінгвістиці. – М., 1978. – 232 с.
4. Казакова Т. А. Художній переклад. Теорія і практика: Підручник. – СПб. : ТОВ «ИнЪязиздат», 2006. – 544 с.
5. Комісаров В.Н. Сучасне перекладознавство: Навчальний посібник. – М.: ЕТС, 2002. – 424 с.
6. Швейцер А.Д. Теорія перекладу: Статус, проблеми, аспекти / Відп. ред. В. Н. Ярцева. Вид. 2-е. М. : Книжковий дім «ЛИБРОКОМ», 2009. – 216 с.

УДК 81'25

Дейнеко А.І., магістрант

Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ТИПИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ

Останніми десятиріччями жодна галузь лінгвістичної науки не привертала до себе такої уваги мовознавців, як фразеологія. До питань фразеологічної семантики (фразеологічного значення) вчені-лінгвісти ставляться з особливою увагою, оскільки саме в семантиці утворюється внутрішня мотивація фразеологізму, саме «семантика скріплює лексичний склад словосполучення, його граматичну структуру» [2, с. 26]. Семантика, в широкому сенсі слова, «аналіз відносин між мовними виразами і світом, реальним або уявним, а також самі це відношення і сукупність таких відносин» [2, с. 41].

Вивчаючи семантику фразеологічних одиниць, вчені виділяють денотативний, сигніфікативний і конотативний компоненти. Лінгвісти визначають денотат як частину значення, яка відображає в узагальненій формі предмети і явища позамовної реальності. З денотативним компонентом мовної одиниці нерозривно пов'язаний сигніфікат. Сигніфікат називають «інформацією про властивості денотата, що співвідноситься з концептуальним змістом, закріпленим за даним ім'ям» [3, с.22].

Чернишова у свій час відзначила особливості фразеологічної семантики, що відрізняють її від семантики лексичної. Вона зазначала, що як слово, так і фразеологізм мають такі компоненти як денотативний, сигніфікативний і конотативний. Наявність конотації – необхідна частина значення будь-якого мовного знака. Однак, як спосіб утворення, так і матеріальне втілення конотації в слові й фразеологізмі неоднакові. Якщо в слові семантичне зрушення створюється внаслідок

8. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси : монографія / С. Г. Чемеркін. – К. : НАН України ; Інститут української мови, 2009. – 240 с.

УДК 81'37:159.93-115

Черемісін М.В., магістрант

Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАФОРИ ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ У РОМАНІ Д. БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ»

Сучасний етап розвитку лінгвістичної науки супроводжується постійним поглибленням наших знань про навколишній світ та про людину, характеризується інтеграцією наук. Цей процес ставить перед науковцями нові завдання. У великій кількості сучасних досліджень увага зосереджується на процесах, пов'язаних з реалізацією мовних знаків у мовленнєвому акті, на психологічних аспектах формування висловлювання та тексту. У зв'язку з цим з'являються нові підходи до таких, здавалося б, давно вивчених та описаних явищ, як тропи, а зокрема, метафори. Англійська література, зокрема, твір «Код да Вінчі», є чудовим джерелом для дослідження цього стилістичного прийому.

Вивченням поняття метафори займалися і займаються багато вітчизняних і зарубіжних лінгвістів. Але до теперішнього часу в лінгвістичному розумінні метафори між вченими існують розбіжності. Зусиллями сучасних лінгвістів, зокрема Черкасової Е.Т., Серебренникова Б. А., Кубрякова Е. С., були визначені лінгвістичні поняття і процеси, що обумовлюють виникнення і функціонування метафори у мові. До них відносяться: основне значення слова, загальний семантичний елемент, що є результатом освіти семантичної двоплановості метафоричного значення; лексико-семантичні зв'язки слів.

Метафора – вид тропа, перенесення властивостей або ознак одного предмета на інший за принципом схожості. Подібними можуть бути колір, форма, характер руху, будь-які індивідуальні властивості предметів. При метафоричному перенесенні змінюється предмет, але саме уявлення чи поняття, раніше закріплене за іншим предметом, не змінюється цілком. Будь-якої ознака первісного подання або поняття обов'язково залишається.

Згідно класифікації метафор за ступенем подібності, у романі Дена Брауна «Код Да Вінчі» можна виділити наступні види метафор, побудованих на:

1) заміщенні живого живим;

Наприклад: «*Fache, a real caged lion, was walking from one corner of the room to the other*».

2) заміщенні неживого неживим;

Наприклад: «*His own blood was ink. His bed was soft like a cloud*».

3) заміщенні неживого живим (даний тип метафори називається персоніфікацією);

Наприклад: «*The gun roared. Kill the light!*»

Також, у романі метафора виступає у наступних функціях:

1) як найменування деяких предметів, які не мають власної назви

Наприклад: «*The instinct of the Bull. The eager sea of eager students*».

2) підсилення значення сказаного

Наприклад: «*His speech was a kind of cheap magic trick*».

3) засобу для досягнення естетичного враження

Наприклад: «*dead aim*».

Особливо поширеними функціями метафор у творі є наступні функції:

Номінативна. Наприклад: «*Ghost-pole skin*».

Інформативна. Наприклад: «*Playful allusions were those which he used in his conversations*».

Жанроутворююча. Наприклад: «*I am a lamb of God. In the face of thee death. The priest could be hanged twice. He felt a comforting aura of his presence. An unbroken chain of religious knowledge*».

Емоційно-оцінювальна. Наприклад: «*Feeling a shiver of anticipation*».

За стилістичним забарвленням метафори у творі можна класифікувати наступним чином :

1) Стерті метафори, які втратили свою образність. Наприклад: «*the day passed by, the thoughts crossed in the mind*».

2) Образні загальнономовні метафори. Наприклад: «*warm atmosphere, ghostly figure, the winds of change are in the air*».

3) Образні індивідуально-авторські метафори. Наприклад: «*A firestorm of hostility*».

Особливої уваги заслуговує релігійне забарвлення метафори у творі, так як сам роман базується на темі релігійних пошуків та дебатах.

Тож, можна зробити висновок, що метафори, використані Деном Брауном у романі не лише конкретизують уявлення про предмет, а й

виражають відповідне емоційне ставлення до нього мовця. Завдяки цим тропам посилюється естетичний аспект мови, оскільки з їх допомогою, «як за допомогою різних відтінків кольорів, мова твору доповнюється чуттєво-інтуїтивним описом світу та життя».

Наприклад: «*Jesus Christ was a historical figure of staggering influence, perhaps the most enigmatic and inspirational leader the world has ever seen*».

«*Jesus as a married man makes infinitely more sense than our standard biblical view of Jesus as a bachelor. Every faith in the world is based on fabrication*».

Метафора виконує в мові достатню кількість різноманітних функцій і досить широко використовується в мові. Метафора, як мовне явище, являє собою основну ментальну операцію, яка об'єднує дві понятійні сфери і створює можливість використовувати потенції структурування сфери-джерела за допомогою нової сфери.

Таким чином, було з'ясовано, що метафора становить величезний інтерес для вивчення, оскільки до теперішнього часу немає однозначного визначення даного явища. Тим самим існують різні суперечки про природу, зміст і вживання метафори.

Список використаних джерел:

1. Амирян Т.Н. Конспирологический детектив как жанр постмодернистской литературы: Д. Браун, А. Ревазов, Ю. Кристева [Текст] : автореф. канд. филол. наук : 10.01.03 / НАН России. – М., 2012. – 25 с.
2. Балод А. Роман – андрогин. [Електронний ресурс]: Журнал «Самиздат».- Режим доступу до ресурсу: <http://www.netslova.ru/balod/ra.html>.
3. Бахтин М.М. Эпос и роман (О методологии исследования романа) / М. Бахтин // Вопросы исследования литературы и эстетики. – М.: Художественная литература, 1975. – С. 447-483.
4. Браун Д. Код да Вінчі / Д. Браун; [пер. з англ. А. Кам'янець]. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. – 478 с.
5. Горбунова А.М. Особенности языка и стиля Дэна Брауна в аспекте перевода : дис. ... канд. филол. наук / А.М. Горбунова [Текст] : автореф. канд... филол. наук : 10.02.20 / НАН России. – М., 2010. – 18 с.